

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

**POVJERENSTVO ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE DROGA I DRUGIH OBLIKA OVISNOSTI
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE**

**ŽUPANIJSKI AKCIJSKI PLAN DJELOVANJA NA PODRUČJU
OVISNOSTI U VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI
ZA RAZDOBLJE DO 2026. GODINE**

Varaždin, studeni 2024.

Sadržaj

1. UVOD.....	5	
2. STATISTIČKI POKAZATELJI O STANJU OVISNOSTI	6	
3. POSEBNI CILJEVI I MJERE.....	10	
Prioritet 1. Doprinijeti smanjenju potražnje sredstava ovisnosti i pojave ponašajnih ovisnosti kroz prevenciju ovisnosti kod djece i mladih, liječenje, psihosocijalni tretman, resocijalizaciju i društvenu reintegraciju osoba s problemom ovisnosti te smanjenje šteta povezanih s uporabom sredstava ovisnosti		10
POSEBNI CILJ 1. PREVENCIJA OVISNOSTI DJECE I MLADIH		10
Mjera 1. Unaprjeđenje izrade, provedbe i održivosti kvalitetnih, znanstveno-utemeljenih i dokazano-učinkovitih projekata i programa prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti u odnosu na strukturu, sadržaj i proces razvoja kao i implementacije preventivnih intervencija		11
Mjera 2. Razvoj sveobuhvatnih programa prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti, temeljenih na procijenjenim potrebama sukladno specifičnim obilježjima ciljane populacije (u odnosu na spol, dob i slično, kao i na razinu rizika) te karakteristikama uspješnih programa prevencije ovisnosti		13
Mjera 3. Dosljedna i kontinuirana provedba preventivnih programa u svim okruženjima (pojedinaac/škola/zajednica) primjenjujući tri razine prevencije (univerzalnu, selektivnu i indiciranu) te strategije okruženja		15
Mjera 5. Osiguravanje održivosti i unaprjeđenje preventivnog rada		16
POSEBNI CILJ 2. PREVENCIJA OVISNOSTI NA MJESTU RADA		17
Mjera 1. Uspostavljanje suodgovornosti zaposlenika, poslodavca i sindikata u primjeni i razvoju preventivnih programa		17
POSEBNI CILJ 3. UNAPRJEĐENJE POSTOJEĆIH I RAZVOJ NOVIH PROGRAMA LIJEČENJA, PSIHO SOCIJALNOG TRETMANA TE RESOCIJALIZACIJE OSOBA S PROBLEMOM OVISNOSTI U SUSTAVU ZDRAVSTVA, SOCIJALNE SKRBI TE ZATVORSKOM SUSTAVU I PROBACIJI		18
Mjera 2. Unaprjeđenje liječenja i psihosocijalnog tretmana ovisnosti o alkoholu kroz povezivanje službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i klubova liječenih alkoholičara, te veće uključivanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (županijskih povjerenstava) i organizacija civilnog društva u kreiranje strategije prevencije, liječenja i oporavka od ovisnosti o alkoholu		19
Mjera 3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava liječenja od ovisnosti o igranju igara na sreću i Internet u okviru zdravstvenog, socijalnog i pravosudnog sustava, te na razini lokalne zajednice.....		20
Mjera 4. Poticanje i razvijanje daljnje implementacije na dokazima utemeljenih psihosocijalnih intervencija u liječenju ovisnosti i ponašajnih ovisnosti, s ciljem potpunijeg oporavka i društvene integracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti		21
Mjera 7. Unaprjeđenje i izgradnja znanja i vještina stručnjaka uključenih u sustav tretmana ovisnosti i ponašajnih ovisnosti kroz proširenje timova relevantnim stručnjacima te provođenje edukacija ..		22
3.2. SUSTAV SOCIJALNE SKRBI		23

Mjera 1. Unaprjeđenje integracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti u društvo	23
Mjera 2. Osiguravanje pravodobnog sustava intervencija u obitelji te poduzimanje mjera zaštite za rizične skupine djece i mladih	24
Mjera 3. Rad s članovima obitelji u svrhu olakšavanja povratka rehabilitirane osobe liječene zbog problema ovisnosti u obitelj i lokalnu zajednicu.....	25
Mjera 4. Jačanje kapaciteta stručnih radnika s ciljem unaprjeđenja skrbi za posebne skupine osoba s problemom ovisnosti	25
3.3 ZATVORSKI SUSTAV I PROBACIJA	26
Mjera 3. Unaprjeđenje i osiguravanje učinkovitog provođenje sankcija, odnosno mjera/obveza u zajednici izrečenih osobama s problemom ovisnosti u okviru (pred)kaznenog postupka, uz alternativne sankcije ili uz uvjetni otpust	26
Mjera 4. Unaprjeđenje suradnje među različitim sustavima na području tretmana (zdravstveni, socijalni i pravosudni)	27
POSEBNI CILJ 4. SMANJENJE ŠTETA I RIZIKA POVEZANIH S UPORABOM SREDSTAVA OVISNOSTI I PONAŠAJNIM OVISNOSTIMA	28
Pokazatelj ishoda: Udio ovisnika o drogama oboljelih od zaraznih bolesti (HIV-a/AIDS-a, hepatitisa B i C) u ukupnom broju liječenih ovisnika o drogama.....	28
Kod: OI.02.5.78; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	28
Mjera 2. Smanjenje recidiva i počinjenja kaznenih djela kod korisnika programa smanjenja štete ..	29
Mjera 4. Razvoj i uvođenje inovativnih programa, lijekova i proizvoda za smanjenje šteta	29
Prioritet 2. Smanjenje dostupnosti, ponude droga i povezanog kriminala te dostupnosti alkohola, duhanskih i srodnih proizvoda, igranja igara na sreću, suprotno zakonskim propisima	31
POSEBNI CILJ 1. SMANJENJE DOSTUPNOSTI I PONUDE DROGA I TVARI ZABRANJENIH U SPORTU	31
Mjera 2. Suzbijanje proizvodnje, prometa i ponude droga i tvari zabranjenih u sportu	31
POSEBNI CILJ 4. UNAPREĐENJE KAZNENE I PREKRŠAJNE POLITIKE U PODRUČJU SUZBIJANJA ZLOUPORABE DROGA	33
Mjera 2. Razvijanje zdravstvenih programa i programa socijalne zaštite za postupanje s počiniteljima kaznenih djela i prekršaja te izrada smjernica za suradnju i postupanje represivnog sustava sa zdravstvenim i socijalnim sustavom, kako bi se počiniteljima djela u što ranijoj fazi postupka pružila odgovarajuća stručna pomoć.....	33
Prioritet 3. Doprinijeti povećanju ljudskih i institucionalnih kapaciteta za provedbu znanstveno utemeljene i učinkovite politike djelovanja na području ovisnosti i ponašajnih ovisnosti.....	34
POSEBNI CILJ 1. UNAPREĐENJE SUSTAVA I KOORDINACIJE ZA PROVEDBU INTEGRIRANE POLITIKE PREMA OVISNOSTIMA	34
1.1 SUSTAV EDUKACIJE	36
Mjera 1. Unaprjeđenje specifičnih znanja i kompetencija iz područja ovisnosti i ponašajnih ovisnosti svih subjekata uključenih u sustav suzbijanja ovisnosti i ponašajnih ovisnosti	36

Mjera 2. Uspostava raznih sustavnih edukacija nositelja uključenih u prevenciju ovisnosti.....	36
Mjera 4. Unaprjeđenje informiranosti opće populacije i ciljanih skupina s ciljem prevencije, odgode započinjanja ili smanjenja korištenja sredstava ovisnosti i pojave/razvoja ponašajnih ovisnosti.....	37
1.2 NACIONALNI INFORMACIJSKI SUSTAV	38
Mjera 1. Uspostava održive infrastrukture za standardizirano prikupljanje i razmjenu relevantnih podataka i informacija, kroz čvrstu međuresornu suradnju svih nadležnih tijela, vodeći se pokazateljima prihvaćenim na europskoj i međunarodnoj razini	38
1.3 SUSTAV KVALITETE PROGRAMA, PROJEKATA I INTERVENCIJA KOJI SE PROVODE NA PODRUČJU OVISNOSTI.....	38
Mjera 2. Promoviranje koncepta evaluacije kao metode za unaprjeđenje kvalitete programa te poticati sve dionike na nacionalnoj i lokalnoj razini da u svoje programe ugrade i provode evaluaciju kao sastavni dio programa	38
1.4 SUSTAV KOORDINACIJE ZA PROVEDBU INTEGRIRANE POLITIKE PREMA OVISNOSTIMA	39
Mjera 1. Redefiniranje postojeće institucionalne strukture i provesti zakonske, organizacijske i kadrovske prilagodbe za provedbu integrirane politike prema ovisnostima i ponašajnim ovisnostima	39
Mjera 5. Unaprjeđenje koordinacije i praćenje provedbe mjera na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te definirati ulogu i zadaće županijskih povjerenstava u provođenju Nacionalne strategije	40

1. UVOD

Županijski akcijski plan djelovanja na području ovisnosti u Varaždinskoj županiji za razdoblje do 2026. godine (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) izrađuje se u svrhu provedbe prioriteta i posebnih ciljeva definiranih Nacionalnom strategijom djelovanja na području ovisnosti za razdoblje do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija). Akcijski plan izrađuje se s ciljem osiguranja provedbe javnih politika na području ovisnosti i ponašajnih ovisnosti te ostvarenja njenih ishoda na području Varaždinske županije.

Akcijskim planom definirane su mjere vezane za smanjenje uporabe droga, štetne uporabe alkohola, prevencije pušenja kao i pojavu i razvoj ponašajnih ovisnosti, te vezanih zdravstvenih i socijalnih posljedica uključujući mjere prevencije, rane intervencije, liječenja, smanjenja štete, rehabilitacije, društvene reintegracije osoba s problemom ovisnosti odnosno njihovog oporavka.

Mjere definirane ovim Akcijskim planom financirat će se osim kroz redovnu djelatnost i iz sredstava Županjskog proračuna, Državnog proračuna i fondova Europske unije te sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Za koordinativnu ulogu u provedbi Akcijskog plana na nacionalnoj razini zaduženo je Ministarstvo zdravstva u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo koje koordinira, prati, analizira i evaluira provedbu Akcijskog plana za razdoblje do 2026. godine.

Za koordinativnu ulogu u provedbi Akcijskog plana na razini Varaždinske županije zaduženo je Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije uz stručnu podršku Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije i suradnju Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Varaždinske županije. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Varaždinske županije u suradnji s Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije uz stručnu podršku Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije povezuje sve nositelje koji su uključeni u prevenciju ovisnosti te prati provedbu Akcijskog plana.

Akcijski plan na prijedlog Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije, donosi Županijska skupština Varaždinske županije. Ukoliko se pojedine mjere i/ili aktivnosti planirane ovim Akcijskim planom, uslijed promijenjenih okolnosti koje bi nastupile u tijeku provedbe ovog Akcijskog plana, ne bi mogle provesti ili se ukaže potreba da je iste potrebno prilagoditi novonastalim okolnostima, isto će se usuglašavati zajedničkim konzultacijama između predstavnika resornih tijela uključenih u rad Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije.

Izrazi koji se koriste u Akcijskom planu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod. Statistički podaci za potrebe praćenja pokazatelja ishoda i rezultata mjera za one pokazatelje kod kojih je to moguće i primjenljivo, prikazivat će se razvrstani po spolu i po dobnim skupinama.

2. STATISTIČKI POKAZATELJI O STANJU OVISNOSTI

Varaždinska županija uključena je u provedbu programa Nacionalne strategije za suzbijanje ovisnosti Vlade RH od samih početaka, prvobitno kroz aktivnosti Centra za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u sastavu Društva Crvenog križa Varaždinske županije do 2005. godine, a nakon toga u okviru Županijskog Zavoda za javno zdravstvo. Od 2010. godine Zakonom o zdravstvenoj zaštiti definira se sastav tima za Zaštitu mentalnog zdravlja te se proširuje program rada i na zaštitu mentalnog zdravlja.

Hrvatski model liječenja ovisnosti o drogama nastao je kao odgovor na rasplamsavanje epidemiologije povezane s opijatskim drogama 90-tih godina. Početni medicinski model liječenja detoksikacije postupno je unapređivan i proširen na druge terapijske opcije te je uvedena supstitucijska terapija. U periodu od 1995.-2003. godine broj ovisnika o opijatima konstantno je rastao, dosegaajući brojku u RH od oko 6500 ovisnika u supstitucijskom tretmanu (blizu 1000 novoregistriranih godišnje). Od 2003.godine broj novoregistriranih opijatskih ovisnika postupno pada te se niz godina zadržao na broju od oko 150 novih osoba u tretmanu. Značajno je postignuće konstantan pad uporabe heroína i uključenost najvećeg dijela opijatskih ovisnika u tretman. Razvijeni su i provedeni standardi za različite oblike tretmana i njege (prema Smjernicama za psihosocijalni tretman u zdravstvenom, socijalnom i zatvorskom sustavu u RH i Smjernicama za programe smanjenja štete povezanih sa zlouporabom droga). Nažalost, takav tretman ovisnosti donosi i probleme koji se odnose na ne-medicinsku uporabu supstitucijske terapije i usmjeravanje na crno tržište.

Zabrinjavajući su trendovi povećanja uporabe kanabisa, korištenja novih psihoaktivnih tvari te stimulansa poput kokaina i amfetamina. Posebno zabrinjava postojanje tih trendova među mladima zbog čega se naglašava se potreba za boljom prevencijom i obrazovanjem među mladima. Kanabis je najčešće korištena ilegalna droga u populaciji - najprisutnija u dobnoj skupini između 15-24 godine. Suprotno često uvriježenom mišljenju, marihuana može stvoriti ovisnost – u većem riziku su osobe koje započinju s konzumacijom u mlađoj dobi i među onima koji konzumiraju marihuanu svakodnevno. Količina THC-a u uzorcima marihuane prikupljenima od strane policije je u stalnom porastu unazad nekoliko desetljeća koncentracija THC-a u marihuani je oko 15% u odnosu na 4% koliko je bilo 80-tih - izlaganje većim koncentracijama THC-a može biti povezano s većom vjerojatnosti pojave štetnih ili nepredvidivih reakcija te povećanog broja stanja koja zahtijevaju intervenciju hitne službe (psihotične reakcije i dr.). Nadalje, nove psihoaktivne tvari (NPT) ili „nove droge” uključuju širok raspon sintetskih droga, koje su iznimno potentne i povezane s vrlo nepovoljnim posljedicama na ljudsko zdravlje, akutnim trovanjima te smrtnim slučajevima. Ukupna dostupnost vrlo je visoka - transakcije se često dogovaraju putem interneta, vrlo skrovitim kanalima, što otežava njihovo otkrivanje.

Tablica 1: Ukupan broj pacijenata liječenih zbog ovisnosti o drogama (opijati i neopijati) ZZJZ Varaždinske županije u 2023. godini

Glavno sredstvo	Broj pacijenata
heroin	136
metadon	2
ostali opijati	2
buprenorfin	12
tramadol	1
kokain	4
amfetamini	2
benzodiazepini	1
kanabinoidi	9
Ukupno	169

Tablica 2: Broj prvi put liječenih zbog ovisnosti o drogama (opijati i neopijati) ZZJZ Varaždinske županije u 2023. godini

Glavno sredstvo	Broj pacijenata:
heroin	10
metadon	1
buprenorfin	3
tramadol	1
kokain	1
kanabinoidi	5
Ukupno	21

Zloupotreba alkohola i alkoholna ovisnost jedan je od najraširenijih problema današnjeg društva. Procjenjuje se da je u Hrvatskoj oko 200.000 do 240.000 alkoholičara. U Hrvatskoj se godišnje prvi put od alkoholizma liječi oko 7.000 alkoholičara, međutim broj hospitalizacija je puno veći zbog čestih recidiva.

ZZJZ Varaždinske županije omogućava ambulantni tretman kao nastavak provedenog bolničkog dijela liječenja ili bez prethodnog bolničkog liječenja, kada se osobe javljaju u početnoj fazi ovisnosti, štetne uporabe ili problemskog uzimanja alkohola i/ili drugih supstanci, ukoliko se procijeni da bi im takav način liječenja bio najdjelotvorniji. Dio pacijenata uključeno je radi izvršenja mjere obveznog liječenja od alkoholne ovisnosti.

U suradnji s Udrugom apstinenata Varaždinske županije „Hrabrost“ ZZJZ sudjeluje u terapijskom vođenju tjednih sastanka u dvije terapijske grupe radi podrške članovima obitelji u posthospitalnom tretmanu alkoholizma.

Podaci o pušenju u RH pokazuju da je skoro svaka treća odrasla osoba pušač. Procjenjuje se da od bolesti vezanih za pušenje godišnje umre oko 9.000 ljudi, što je svaka peta umrla osoba. Unatoč nizu problema

vezanih za pušenje duhana, ovisnost o duhanu se nerijetko banalizira i marginalizira. Ovisnost o duhanu vrlo je snažna ovisnost. Podaci pokazuju kako je vjerojatnost da će osoba postati ovisna, nakon što je bar jednom probala određenu psihoaktivnu tvar 32% za duhan, što je više od bilo koje druge psihoaktivne tvari. Istraživanja pokazuju da konačnom prestanku pušenja prethodi puno neuspješnih pokušaja (do nedavno se smatralo da ih bude desetak, a nedavna istraživanja pokazuju da ih bude i tridesetak).

ZZJZ Varaždinske županije organizira program Škole NEpušenja za osobe kojima je potrebna pomoć i podrška u prestanku pušenja. Program traje kroz pet dana uzastopno uz dalje praćenje i druge oblike podrške prema iskazanim potrebama.

Uz ovisnosti koje uključuju konzumaciju određene supstance, moderno doba donosi sve veći problem ponašajnih ovisnosti (ovisnost o kockanju, internetu i sl.).

Generalni trend porasta broja ovisnika o kockanju bilježi se još od osamdesetih godina, a u današnje vrijeme bilježi se enormni porast. Provedena istraživanja pokazala su kako je u Hrvatskoj 50.000-100.000 ljudi pogođeno ovisnošću o kockanju. Razlozi tome jesu stalno povećanje ponude i pristupačnosti, odnosno legalizacija različitih modaliteta kockanja, a danas posebno raste popularnost internetskog kockanja, zbog svoje velike pristupačnosti.

Kod ovisnika o kockanju ili kod problematičnih kockara pojavljuju se određene promjene u ponašanju i psihičkom funkcioniranju. Osobe koje su ovisne o kockanju pokazuju u velikoj mjeri sličnu kliničku sliku kao i ovisnici o, na primjer, alkoholu ili drugim drogama. Kao i svaka druga ovisnost, ne pogađa samo kockara nego u prosjeku 4-8 osoba iz njegove najbliže okoline, najčešće roditelje, supružnike, djecu, kolege na poslu i prijatelje. U Psihijatrijskoj bolnici „Sveti Ivan“ 2015. godine otvorena je prva Dnevna bolnica za ovisnost o kockanju u Republici Hrvatskoj u kojoj djeluje tim educiranih stručnjaka provodeći ciljano strukturiran i prilagođen terapijski program za ovu populaciju. Osobe s područja bližih županija (Varaždinska, Međimurska), a koje su prošle terapijski program, unazad dvije godine uključuju se u grupu podrške ZZJZ Varaždinske županije. Grupa djeluje kao čimbenik sigurnosti, pomaže pri uspostavi i održavanju apstinencije te pomaže pojedincu u njegovoj obitelji u psihosocijalnom razvoju.

Prema podacima ESPAD istraživanja (2019. godine) 92% 16-godišnjaka u RH svakodnevno provodi vrijeme na internetu. U značajnoj mjeri online komunikacija preuzima dominaciju. Zabrinjava podatak da 71 % učenika više od 2 sata dnevno radnim danom provede na internetu, a vikendom još više.

Tijekom COVID pandemije digitalni sadržaji su se koristili, osim u slobodno vrijeme, i u svrhu izvođenja nastave, tako da je vrijeme provedeno uz ekrane doseglo najviše razine. S druge strane, pandemija je dovela do disperzije malobrojnih preventivnih aktivnosti, a istovremeno do porasta anksioznosti i povezane depresivnosti kod mladih te porasta potražnje za uslugama zaštite mentalnog zdravlja. Ovisnosti se razvijaju paralelno s nizom drugih problema mentalnog zdravlja kao što su anksioznost, depresija, poremećaji prehrane (anoreksija/bulimija/prekomjerno hranjenje), samoozljeđivanje, rizično spolno ponašanje i dr. unazad nekoliko godina. Prvi znakovi smetnji i problema mentalnoga zdravlja najčešće se javljaju već u doba djetinjstva i adolescencije, a ako isti ne dobiju potrebnu pažnju i tretman mogu imati značajan utjecaj na daljnji život. Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da je od pandemije COVID-19 došlo do porasta depresije od 27,6 % i anksioznih poremećaja od 25,6 % diljem svijeta.

Ambulanta za mentalno zdravlje ZZJZ Varaždinske županije bilježi značajan porast pacijenata dječje i odrasle dobi koji se javljaju zbog poteškoća na planu mentalnog zdravlja.

Tablica 3: Broj pacijenata liječenih u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti u razdoblju 2019.-2023.

Godina	Broj pacijenata liječenih zbog problema mentalnog zdravlja	Broj pacijenta liječenih zbog problema ovisnosti	Ukupno
2019.	645	222	867
2020.	740	189	929
2021.	832	200	1032
2022.	1016	171	1187
2023.	997	169	1166

3. POSEBNI CILJEVI I MJERE

Prioritet 1. Doprinijeti smanjenju potražnje sredstava ovisnosti i pojave ponašajnih ovisnosti kroz prevenciju ovisnosti kod djece i mladih, liječenje, psihosocijalni tretman, resocijalizaciju i društvenu reintegraciju osoba s problemom ovisnosti te smanjenje šteta povezanih s uporabom sredstava ovisnosti	
POSEBNI CILJ 1. PREVENCIJA OVISNOSTI DJECE I MLADIH	
Pokazatelj ishoda: Prevalencija uporabe droga (barem jednom u životu) u dobnoj skupini djece i mladih Kod: OI.02.5.68; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 21% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 16% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 20% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 19% Ciljana vrijednost za treću godinu: 19% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Prevalencija konzumacije alkohola (barem jednom u životu) u dobnoj skupini djece i mladih Kod: OI.02.5.69; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 90% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja: 75% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 88% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 85% Ciljana vrijednost za treću godinu: 80% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Prevalencija redovitog pušenja duhana (dnevni pušači) u dobnoj skupini djece i mladih Kod: OI.02.5.70; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 19% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 12% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 18% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 28% Ciljana vrijednost za treću godinu: 17% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Udio novoliječenih osoba zbog problema ovisnosti u ukupnom broju liječenih zbog problema ovisnosti Kod: OI.02.5.71; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	

Početna vrijednost: 10% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 9% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 10% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 10% Ciljana vrijednost za treću godinu: 9,8% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Udio novoliječenih maloljetnika zbog problema ovisnosti u ukupnom broju liječenih zbog problema ovisnosti Kod: OI.02.5.72; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 4% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 3% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 4% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 4% Ciljana vrijednost za treću godinu: 3,8% (Podaci za Republiku Hrvatsku)

Mjera 1. Unaprjeđenje izrade, provedbe i održivosti kvalitetnih, znanstveno-utemeljenih i dokazano-učinkovitih projekata i programa prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti u odnosu na strukturu, sadržaj i proces razvoja kao i implementacije preventivnih intervencija

Svrha mjere: Suradnja s voditeljima školskih preventivnih programa radi pomoći u realizaciji aktivnosti poput organizacije predavanja, radionica, edukacija za učitelje/nastavnike, stručne suradnike i roditelje na teme prevencije ovisnosti (npr. primjeren roditeljski angažman i monitoring adolescenata u prevenciji ovisnosti i očuvanju mentalnog zdravlja, Ovisnost o nikotinu, edukacija u okviru projekta PoMoZi Da – jednodnevna radionica na temu depresivno-anksioznih smetnji i zlouporabe alkohola i sl.).

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Osiguranjem učinkovite suradnje s voditeljima školskih preventivnih programa, provedbe i održivosti školskih preventivnih programa, provedbom edukacija i radionica prevencije ovisnosti utječe se na preveniranje ovisnosti kod djece i mladih na području Varaždinske županije.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj održanih koordinacijskih sastanaka sa voditeljima školskih preventivnih programa
- broj provedenih edukacija i sudionika
- broj održanih predavanja i radionica

Nositelji/suradnici:

- a) nositelj mjere:** Psiholozi ZZJZ, voditelji školskih preventivnih programa u školama
b) suradnici u provedbi: Stručni suradnici škola, HZJZ, školski liječnici

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije, Ministarstvo zdravstva

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjera osigurana su sredstva od redovne djelatnosti ZZJZ te sredstva od programa *Jačanje kapaciteta za prevenciju i rehabilitaciju ovisnosti u Varaždinskoj županiji* (natječaj Ministarstva zdravstva).

Rok provedbe: kontinuirano u razdoblju od 2024. do 2026. godine

Mjera 1. Unaprjeđenje izrade, provedbe i održivosti kvalitetnih, znanstveno-utemeljenih i dokazano-učinkovitih projekata i programa prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti u odnosu na strukturu, sadržaj i proces razvoja kao i implementacije preventivnih intervencija**Svrha mjere:**

Osnaživanje škola za kreiranje i implementaciju školske preventivne strategije te školskih preventivnih programa.

Edukacija djelatnika škola s ciljem osvještavanja važnosti provođenja školskih preventivnih programa i jačanja kapaciteta za njihovu provedbu.

Pomoć djelatnicima škola oko kreiranja kvalitetnih preventivnih programa.

Implementacija evaluiranih preventivnih programa u svim školama.

Kreiranje sustava praćenja provedbe školskih preventivnih programa na razini županije.

Implementacija programa za razrednike Abeceda prevencije u osnovnim školama.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Kroz razvoj sveobuhvatne školske preventivne strategije temeljene na edukaciji djelatnika škole, implementaciju programa te kreiranju sustava za praćenje provedbe preventivnih programa, utjecat će se na prevenciju ovisnosti djece i mladih na području Varaždinske županije.

Pokazatelji rezultata mjere:

- kvalitetno izrađene školske preventivne strategije (objava na web stranicama škola)
- provođenje kvalitetnih preventivnih programa u školama
- provođenje programa Abeceda prevencije
- edukacije djelatnika kroz stručne skupove na razini županije
- uključivanje u međužupanijske i državne stručne skupove
- suradnja s Ministarstvom odgoja, obrazovanja i mladih te Agencijom za odgoj i obrazovanje
- periodični sastanci stručnih vijeća za školske preventivne programe, praćenje provedbe preventivnih programa po školama

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Voditelji županijskih stručnih vijeća za školske preventivne programe (za osnovne i za srednje škole posebno)

b) suradnici u provedbi: Osnovne i srednje škole, Grad Varaždin, Varaždinska županija, udruge i institucije koje se bave prevencijom ovisnosti i problema u ponašanju

Izvor financiranja/sufinanciranja: Županijski proračun i sredstva EU Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: 9.850,00 EUR 2024. godina ukupno: 1.800,00 EUR 2025. godina ukupno: 1.800,00 EUR 2026. godina ukupno: 6.250,00 EUR
Rok provedbe: kontinuirano u razdoblju od 2024. do 2026. godine

Mjera 2. Razvoj sveobuhvatnih programa prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti, temeljenih na procijenjenim potrebama sukladno specifičnim obilježjima ciljane populacije (u odnosu na spol, dob i slično, kao i na razinu rizika) te karakteristikama uspješnih programa prevencije ovisnosti
Svrha mjere: Zavod za javno zdravstvo – Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti će u suradnji s Odjelom za promicanje zdravlja, preventivne programe i zdravstvenu statistiku te u interakciji sa školama i definiranim potrebama kreirati projekte / programe na razini škole, grada ili Varaždinske županije. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Suradnjom relevantnih institucija kroz razvijanje sveobuhvatnih programa i projekta prevencije ovisnosti, temeljenih na procijenjenim potrebama na razini škole, grada ili županije utjecat će se na prevenciju ovisnosti kod djece i mladih. Pokazatelji rezultata mjere: - broj održanih koordinacijskih sastanaka - broj održanih stručnih skupova na županijskoj razini
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije – psiholozi, stručni suradnici škola b) suradnici u provedbi: OŠ i SŠ na području županije, ravnatelji, stručni suradnici, nastavnici, Sveučilište Sjever, učenici medicinskih usmjerenja (medicinske škole)
Izvor financiranja/sufinanciranja: Županijski proračun Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: 5.000,00 EUR 2024. godina ukupno: 1.000,00 EUR A129004 Prevencija ovisnosti (Proračun Varaždinske županije) 2025. godina ukupno: 2.000,00 EUR A129004 Prevencija ovisnosti (Proračun Varaždinske županije) 2026. godina ukupno: 2.000,00 EUR A129004 Prevencija ovisnosti (Proračun Varaždinske županije)
Rok provedbe: kontinuirano u razdoblju od 2024. do 2026. godine

Mjera 2. Razvoj sveobuhvatnih programa prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti, temeljenih na procijenjenim potrebama sukladno specifičnim obilježjima ciljane populacije (u odnosu na spol, dob i slično, kao i na razinu rizika) te karakteristikama uspješnih programa prevencije ovisnosti

Svrha mjere:

Implementacija evaluiranih preventivnih programa u školama:

1. Lions Quest – program razvoja životnih vještina u periodu adolescencije
2. RESCUR – kurikulum otpornosti za predškolsku i osnovnoškolsku dob
3. Alati za moderno doba – program prevencije ponašajnih ovisnosti i rizičnih ponašanja u virtualnom okruženju
4. Tko zapravo pobjeđuje – program prevencije kockanja mladih

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Kontinuiranom provedbom implementiranih preventivnih programa u školama prevenirat će se razvoj ovisnosti kod djece i mladih kao i educirati djelatnike vrtića i škola.

Pokazatelji rezultata mjere:

- educirani djelatnici vrtića i škola
- proveden program
- periodični sastanci predstavnika škola i vrtića s izvještavanjem o realizaciji programa
- procesne evaluacije programa i evaluacije ishoda (pokazatelji promjena u stavovima i ponašanju djece prije i nakon provedbe programa)

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Voditelji županijskih vijeća za školske preventivne programe

b) suradnici u provedbi: Osnovne i srednje škole, dječji vrtići, Grad Varaždin, Varaždinska županija, udruge koje se bave prevencijom ovisnosti i problema u ponašanju, Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo odgoja, obrazovanja i mladih

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Županijski proračun

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: 8.000,00 EUR

2024. godina ukupno: 1.800,00 EUR

2025. godina ukupno: 1.800,00 EUR

2026. godina ukupno: 6.625,00 EUR

Rok provedbe: listopad 2024. - prosinac 2026.

Mjera 3. Dosljedna i kontinuirana provedba preventivnih programa u svim okruženjima (pojedinaac/škola/zajednica) primjenjujući tri razine prevencije (univerzalnu, selektivnu i indiciranu) te strategije okruženja

Svrha mjere:

- rad u savjetovalištu za mentalno zdravlje (psiholozi, psihijatri, liječnici...)
- suradnja sa školama i liječnicima školske medicine
- provedba projekta PoMoZi Da - program mentalno zdravstvenog opismenjavanja odgojno-obrazovnih djelatnika u području mentalnog zdravlja djece i mladih

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Kontinuiranom provedbom navedenih aktivnosti u području mentalnog zdravlja djece i mladih u svim okruženjima (savjetovališta, škole, školska medicina, obrazovanje odgojno-obrazovnih djelatnika) prevenirat će se razvoj ovisnosti kod djece i mladih.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj provedenih savjetovanja

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije

b) suradnici u provedbi: Odgojno-obrazovne ustanove

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun ZZJZ, sredstva UNICEF-a, Ministarstvo zdravstva

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjera osigurana su sredstva od redovne djelatnosti ZZJZ, sredstva UNICEF-a odnosno sredstva iz natječaja Ministarstva zdravstva.

2024. godina ukupno: sredstva od redovne djelatnosti ZZJZ + sredstva UNICEF-a (suradnja sa HZJZ na projektu PoMoZi Da)

2025. godina ukupno: sredstva od redovne djelatnosti ZZJZ + sredstva od programa *Jačanje kapaciteta za prevenciju i rehabilitaciju ovisnosti u Varaždinskoj županiji* (natječaj Ministarstva zdravstva)

2026. godina ukupno: sredstva od redovne djelatnosti ZZJZ + sredstva od programa *Jačanje kapaciteta za prevenciju i rehabilitaciju ovisnosti u Varaždinskoj županiji* (natječaj Ministarstva zdravstva)

Rok provedbe: studeni 2024. – prosinac 2024.

Mjera 5. Osiguravanje održivosti i unaprjeđenje preventivnog rada

Svrha mjere: Unaprijediti preventivni rad zagovaranjem važnosti prevencije u zajednici, lokalnoj samoupravi i medijima te međusektorskom suradnjom škola, PU Varaždinske, pravosuđa, zavoda za socijalnu skrb i tijela lokalne samouprave.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedba međusektorske suradnje i unaprjeđenje preventivnog rada doprinijet će ostvarenju prevencije ovisnosti djece i mladih na području Varaždinske županije.

Pokazatelji rezultata mjere:

- financiranje Vijeća za prevenciju

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: ZZJZ, Vijeće za prevenciju kriminaliteta Varaždinske županije

b) suradnici u provedbi: Mediji, zajednica, lokalna samouprava, škole, pravosuđe, PU Varaždinska

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije.

Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

POSEBNI CILJ 2. PREVENCIJA OVISNOSTI NA MJESTU RADA

Pokazatelj ishoda: Udio izrečenih kazni za povredu zabrane korištenja sredstava ovisnosti na mjestu rada u ukupnom broju izrečenih kazni za prekršaja iz Zakona o zaštiti na radu

Kod: OI.02.5.73; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života

Početna vrijednost: 12% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 6% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 12% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 11% Ciljana vrijednost za treću godinu: 11% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
---	---

Mjera 1. Uspostavljanje suodgovornosti zaposlenika, poslodavca i sindikata u primjeni i razvoju preventivnih programa

Svrha mjere: Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije – Djelatnost za promicanje zdravlja i javnozdravstvenu medicinu (oba odjela) će tvrtkama i ustanovama na području Varaždinske županije ponuditi provedbu aktivnosti koja uključuje specifični tematski paket edukacije i testiranja na metabolite sredstva ovisnosti. Aktivnost će se provoditi jednom godišnje prema iskazanom interesu.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Kroz provedbu navedene mjere utjecat će se na prevenciju ovisnosti na radnom mjestu u ustanovama i tvrtkama na području Varaždinske županije.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj sati edukacije (radionice, predavanja za zaposlenike i rukovoditelje)
- broj tvrtki / ustanova uključenih u edukaciju
- broj sudionika prema potpisnim listama na pojedinoj edukaciji
- stručni skup – 1 x godišnje za rukovoditelje tvrtki

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Zavod za javno zdravstvo – Djelatnost za promicanje zdravlja i JZ medicinu u suradnji s Djelatnosti za medicinu rada

b) suradnici u provedbi: Varaždinska županija – UO za gospodarstvo i europske poslove, UO za zdravstvo socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, UO za prosvjetu, kulturu i sport

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: 3.000,00 EUR

2024. godina ukupno: 1.000,00 EUR - sredstva iz redovne djelatnosti ZZJZ i sredstva naručitelja

2025. godina ukupno: 1.000,00 EUR - sredstva iz redovne djelatnosti ZZJZ i sredstva naručitelja

2026. godina ukupno: 1.000,00 EUR - sredstva iz redovne djelatnosti ZZJZ i sredstva naručitelja

Rok provedbe: 2024. - 2026.

POSEBNI CILJ 3. UNAPRJEĐENJE POSTOJEĆIH I RAZVOJ NOVIH PROGRAMA LIJEČENJA, PSIHOSOCIJALNOG TRETMANA TE RESOCIJALIZACIJE OSOBA S PROBLEMOM OVISNOSTI U SUSTAVU ZDRAVSTVA, SOCIJALNE SKRBI TE ZATVORSKOM SUSTAVU I PROBACIJI

Pokazatelj ishoda: Udio osoba stacionarno liječenih zbog problema ovisnosti o drogama u odnosu na ukupni broj liječenih zbog problema ovisnosti

Kod: OI.02.5.74; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života

Početna vrijednost: 12% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 15% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 12% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 13% Ciljana vrijednost za treću godinu: 12% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
---	--

Pokazatelj ishoda: Udio izvanbolničko liječenih osoba zbog problema ovisnosti o drogama u odnosu na ukupni broj liječenih osoba

Kod: OI.02.5.75; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života

Početna vrijednost: 95% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 96% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 95,5% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 95,5% Ciljana vrijednost za treću godinu: 95,5% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
---	--

Pokazatelj ishoda: Udio korisnika programa psihosocijalne rehabilitacije zbog ovisnosti o drogama u domovima socijalne skrbi i terapijskim zajednicama u ukupnom broju liječenih osoba

Kod: OI.02.5.76; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života

Početna vrijednost: 9% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 11% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 9% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 10% Ciljana vrijednost za treću godinu: 10,5% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
--	---

Pokazatelj ishoda: Udio zatvorenika ovisnika o drogama na izdržavanju kazne zatvora koji su uključeni u psihosocijalne programe i intervencije u ukupnom broju ovisnika o drogama koji izdržavaju kaznu zatvora Kod: OI.02.5.77; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 90% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 95% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 91% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 92% Ciljana vrijednost za treću godinu: 93% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
3.1 SUSTAV ZDRAVSTVA	
Mjera 2. Unaprjeđenje liječenja i psihosocijalnog tretmana ovisnosti o alkoholu kroz povezivanje službi za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i klubova liječenih alkoholičara, te veće uključivanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (županijskih povjerenstava) i organizacija civilnog društva u kreiranje strategije prevencije, liječenja i oporavka od ovisnosti o alkoholu	
Svrha mjere: Povezivanje ZZJZ i Kluba liječenih alkoholičara (KLA) kroz organizaciju zajedničkih aktivnosti: - stručno vodstvo ZZJZ u organizaciji i provedbi susreta / sastanaka KLA - sudjelovanje osposobljenih stručnjaka ZZJZ u psihosocijalnom tretmanu i rehabilitaciji alkoholne ovisnosti - korištenje usluga Savjetovališta za prehranu i životni stil ZZJZ od strane članova KLA - protokol upućivanja članova obitelji i liječenih alkoholičara nakon provedenog bolničkog liječenja u Savjetovalište za MZ i Savjetovalište za prehranu i životni stil - zajedničko sudjelovanje u JZ akcijama na temu kroničnih bolesti i bolesti ovisnosti Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Suradnjom ZZJZ-a i KLA, jačom komunikacijom te provedbom akcija koje se provode nakon bolničkog liječenja, doprinijet će se učinkovitijem liječenju bolesti ovisnosti i rehabilitaciji. Pokazatelji rezultata mjere: - broj koordinacijskih sastanaka godišnje - broj sastanaka i teme sastanka s KLA na kojima je sudjelovao djelatnik ZZJZ - broj osoba koje su koristile savjetovališta ZZJZ VŽ - broj akcija na kojima su sudjelovali zajednički ZZJZ i KLA - broj održavanih redovnih tjednih sastanaka (50 -52 sastanka u kalendarskoj godini) po principu rada HSKLA. Rad se provodi u dvije grupe. Prosječan broj polaznika je 20 osoba po grupi	

- broj članova Udruga apstinencija Varaždinske županije koji prisustvuju na svim akcijama ZZJZ Varaždinske županije vezanim uz preventivan rad na suzbijanju ovisnosti kao i akcijama vezanima uz osobni rast i razvoj apstinencija
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Udruga Hrabrost i Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije
Izvor financiranja/sufinanciranja: Županijski proračun, Udruga Hrabrost Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: 2024. godina ukupno: 300,00 EUR sredstva iz Županijskog proračuna za rad udruga 2025. godina ukupno: 2.000,00 EUR sredstva iz Županijskog proračuna za rad udruga 2026. godina ukupno: 2.000,00 EUR sredstva iz Županijskog proračuna za rad udruga
Rok provedbe: 2024. - 2026.

Mjera 3. Izgradnja i unaprjeđenje sustava liječenja od ovisnosti o igranju igara na sreću i Internet u okviru zdravstvenog, socijalnog i pravosudnog sustava, te na razini lokalne zajednice
Svrha mjere: Pružanje adekvatnog programa liječenja od strane ZZJZ Varaždinske županije, Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti kroz provedbu suportivne grupe za liječene ovisnike o kockanju radi podrške u procesu liječenja i apstinencije. Članovi grupe su pacijenti koji su prošli liječenje u Dnevnoj bolnici Sveti Ivan, Jankomir. Grupe se održavaju redovito, jednom tjedno. Teme koje se prorađuju formiraju se prema aktualnim potrebama članova grupe. Periodički se prorađuju teme: Žudnja, Recidiv, Dostupnost i pristupačnost igara na sreću, Važnost grupnog rada s ovisnicima o kockanju, Važnost obiteljskog suporta i drugo. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedbom programa suportivne grupe za liječene ovisnike o kockanju doprinijet će se boljem i učinkovitijem liječenju od ovisnosti. Pokazatelji rezultata mjere: - broj sastanaka godišnje - broj sudionika u grupi
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije b) suradnici u provedbi: KP Sveti Ivan, liječnici obiteljske medicine, patronažna služba

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

2024. godina ukupno: sredstva iz redovne djelatnosti ZZJZ

2025. godina ukupno: sredstva iz redovne djelatnosti ZZJZ

2026. godina ukupno: sredstva iz redovne djelatnosti ZZJZ

Rok provedbe: 2024. - 2026.

Mjera 4. Poticanje i razvijanje daljnje implementacije na dokazima utemeljenih psihosocijalnih intervencija u liječenju ovisnosti i ponašajnih ovisnosti, s ciljem potpunijeg oporavka i društvene integracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti

Svrha mjere: Pružanje adekvatnog programa liječenja od strane ZZJZ Varaždinske županije, Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti kroz program Škole nepušenja. Program Škole nepušenja osmišljen s ciljem pomoći pušačima u pripremi za prestanak pušenja, prestanku pušenja i održavanju nepušenja. Kroz grupni rad (8 do 10 članova grupe) radi se na sadržajima kojima se nude važne informacije, znanja i vještine neophodne za promjene stavova o pušenju i prestanak pušenja te izgradnju novog, zdravijeg životnog stila. Istraživanja su pokazala da vrlo malo osoba koje samostalno prestanu pušiti uspiju takvo stanje i trajno održati. Osobe koje se uključe i završe školu nepušenja imaju veće šanse za dugotrajnu apstinenciju. Uz timski pristup stručnjaka (liječnik, psiholog, med. tehničar, mag. sestrinstva) te podršku grupe, smanjuje se učestalost recidiva i povećava se uspješnost dugotrajnog prestanka pušenja. Provođi se kroz pet dana u jednom tjednu, u trajanju od dva sata. Nakon toga se polaznici okupljaju jednom tjedno tijekom četiri tjedna. Uspješnost programa prati se nakon tri i nakon šest mjeseci.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedba škole nepušenja doprinijet će promjenama stavova pušača o pušenju kao i prestanku pušenja, izgradnji novog te zdravijeg životnog stila.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj održanih ciklusa škole nepušenja
- broj polaznika
- broj osoba koje su prestale pušiti

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Tim ZZJZ – Djelatnost za promicanje zdravlja i JZ medicinu (oba Odjela) – liječnik, psiholozi, med. tehničar, mag. sestrinstva

b) suradnici u provedbi: Liječnici obiteljske medicine, radne organizacije

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije.

Rok provedbe: 2024. - 2026. godine (dva ciklusa po godini)

Mjera 7. Unaprjeđenje i izgradnja znanja i vještina stručnjaka uključenih u sustav tretmana ovisnosti i ponašajnih ovisnosti kroz proširenje timova relevantnim stručnjacima te provođenje edukacija

Svrha mjere: Edukacije za stručnjake provoditelje tretmana ovisnosti radi unaprjeđenja i izgradnje znanja i vještina potrebnih za kvalitetno pružanje usluga, kroz:

- Edukacije za tretmane i psihoterapijske edukacije stručnjaka ZZJZ:
- Grupni psihoterapijski rad s ovisnicima o kockanju – teorijske i praktične smjernice,
- Psihosocijalni i tretmanski aspekti ovisnosti o kockanju, „Uspješna edukacija za uspješnu rehabilitaciju – program edukacije stručnjaka u suzbijanju alkoholizma” – program za sve zainteresirane profile djelatnika, koji se u svom radu susreću s problemom alkoholizma, te osobama zainteresiranim za rad u klubovima liječenih alkoholičara.
- Kognitivno bihevioralna terapija
- Realitetna terapija
- Obiteljska sistemska terapija
- stručne supervizije - Supervizijski sastanci za stručnjake iz područja adiktologije Varaždinske i okolnih županija, Supervizija tretmanskog rada psihologa i liječnika
- stručni skupovi i sastanci - npr. Lošinjska škola, adiktološki kongres

Edukacije za stručnjake u odgojno-obrazovnom sustavu radi osnaživanja stručnih suradnika osnovnih i srednjih škola Varaždinske županije na području problema ovisnosti te njihovog međusobnog povezivanja, podrške i razmjene iskustava vezano za učinkovite intervencije na području problema ovisnosti

- stručni skupovi i tribine s temama prevencije ovisnosti kod djece i mladih
- provođenje edukacija PoMoZi Da - trodnevna napredna edukacija PoMoZi Da, namijenjenu učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola s ciljem povećanja spremnosti učitelja i nastavnika na pružanje psihološke prve pomoći i emocionalne podrške kod problema mentalnoga zdravlja učenika te usvajanje vještine pružanja psihološke prve pomoći, s naglaskom na anksiozne i depresivne smetnje.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedbom edukacija namijenjenih stručnjacima iz područja ovisnosti doprinijet će se boljem i učinkovitijem liječenju osoba s problemom ovisnosti.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj djelatnika Zavoda uključenih u edukacije
- broj osoba / stručnih suradnika i nastavnika uključenih u edukaciju koju organizira ZZJZ

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Varaždinska županija, ZZJZ VŽ

b) suradnici u provedbi:

- Hrvatski savez klubova liječenih alkoholičara - Klinika za psihijatriju Sveti Ivan - Hrvatsko udruženje kognitivno – bihevioralnih terapeuta (HUBIKOT); Hrvatska udruga za realitetnu terapiju (HURT), Centar za obiteljsku sistemska terapiju (CESOP) - ERF, HZJZ - UO za zdravstvo socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, UO za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije, Ministarstvo zdravstva Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije i sredstva od programa <i>Jačanje kapaciteta za prevenciju i rehabilitaciju ovisnosti u Varaždinskoj županiji</i> (natječaj Ministarstva zdravstva).
Rok provedbe: 2024. - 2026.

3.2. SUSTAV SOCIJALNE SKRBI
Mjera 1. Unaprjeđenje integracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti u društvo
Svrha mjere: Unaprjeđenje integracije osoba liječenih zbog problema ovisnosti kroz pružanje podrške nakon dolaska s liječenja. Osobe će se javiti u Hrvatski zavod za socijalni rad (HZSR), Područni ured te će dobiti saznanja na koji način mogu ostvariti zajamčenu minimalnu naknadu, uputiti će ih se na Zavod za zapošljavanje (postoji mogućnost osposobljavanja za željeno zanimanje), motivirati ih da se uključe u obrazovanje (putem školovanja za odrasle osobe) te im pružiti sve informacije kako da isto ostvare, uputiti ih da potraže stručnu pomoć u Odjelu za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti te ga uključiti u socijalno mentorstvo. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedbom mjere će se olakšati resocijalizacija i društvena reintegracija osoba liječenih zbog problema ovisnosti. Pokazatelji rezultata mjere: - broj osoba koji su bili tijekom godine uključeni u obrazovanje, socijalno mentorstvo ili drugi vid integracije
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Stručni radnici Hrvatskog zavoda za socijalni rad Područnih ureda Varaždin, Novi Marof, Ivanec, Ludbreg b) suradnici u provedbi: Srednje škole na području varaždinske županije, Zavod za zapošljavanje
Izvor financiranja/sufinanciranja: Hrvatski zavod za socijalni rad

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Rok provedbe: 2024. – 2026.

Mjera 2. Osiguravanje pravodobnog sustava intervencija u obitelji te poduzimanje mjera zaštite za rizične skupine djece i mladih

Svrha mjere: Osiguravanje pravodobnog sustava intervencija u obitelji te poduzimanje mjera zaštite za rizične skupine djece i mladih provodi se na način da nakon dobivenih informacija od strane škola, Policijskih postaja i roditelja, stručni radnici HZSR poduzimaju slijedeće radnje: savjetodavni rad s roditeljima i djecom, odnosno maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama, (s obzirom na probleme koje ispoljavaju uputiti roditelje i djecu gdje da potraže daljnju stručnu pomoć), izricanje mjera obiteljsko pravne zaštite, priznavanje roditeljima i djeci socijalne usluge (obiteljska medijacija, psihosocijalni tretman radi nasilničkog ponašanja (navedene usluge izvršavaju se u Obiteljskom centru, Područna služba Varaždinska), djeci i maloljetnicima s problemima u ponašanju priznaje se usluga boravak (izvršava se u Centru za pružanje usluga u zajednici), razvoj socijalizacijskih vještina djece i mladih, posebno komunikacijskih vještina, nenasilnog rješavanja sukoba, razvoj komunikacije i tolerancije u mladenačkim i partnerskim odnosima, upućivanje na izvršavanje sudskih odgojnih mjera prema maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama (posebna obveza uključivanja u pojedinačni ili skupni rad u savjetovalištu za mlade, posebna obveza psihosocijalnog tretman - izvršavaju se u Obiteljskom centru Područnoj službi Varaždinskoj), odnosno posebna obveza da se podvrgne odvikavanju i liječenju od droge ili drugih ovisnosti u ZZJZ Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedbom mjere doprinijet će se boljoj skrbi i informiranosti djece, maloljetnika, mlađih punoljetnih osoba kao i roditelja kako bi se u konačnici razvio što učinkovitiji program liječenja i oporavka osoba s problemima ovisnosti.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj djece uključenih na boravak (najviše 20)
- broj maloljetnika s problemima u ponašanju koji su uključeni na psihosocijalno savjetovanje

Nositelji/suradnici:

- a) nositelj mjere:** Stručni radnici HZSR Područni ured Varaždin, Novi Marof, Ivanec, Ludbreg
- b) suradnici u provedbi:** Stručni radnici Centra za pružanje usluga u zajednici, stručni radnici Obiteljskog centra Područne službe Varaždinske

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Hrvatski zavod za socijalni rad

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Rok provedbe: 2024. – 2026.

Mjera 3. Rad s članovima obitelji u svrhu olakšavanja povratka rehabilitirane osobe liječene zbog problema ovisnosti u obitelj i lokalnu zajednicu

Svrha mjere: Rad s članovima obitelji ovisno o potrebama članova obitelji. Provodi se savjetodavni rad, priznavanje socijalnih usluga ili informiranje u kojim ustanovama mogu potražiti pomoć.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Osiguravanjem savjetodavne pomoći te poboljšanjem socijalnih usluga unaprijedit će se sustav socijalne skrbi za osobe s problemima ovisnosti kao i za članove njihovih obitelji.

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Stručni radnici HZSR Područni ured Varaždin, Novi Marof, Ivanec, Ludbreg

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Hrvatski zavod za socijalni rad

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Rok provedbe: 2024. – 2026.

Mjera 4. Jačanje kapaciteta stručnih radnika s ciljem unapređenja skrbi za posebne skupine osoba s problemom ovisnosti

Svrha mjere: Kontinuirano osposobljavanje stručnjaka i drugih osoba u sustavu socijalne skrbi putem sudjelovanja na edukacijama stručnjaka različitih profila, konferencijama socijalnih radnika, socijalnih pedagoga, edukatora – rehabilitatora, psihologa i prisustvovanje KOKOSS konferencijama (koordinacija komora u sustavu socijalne skrbi).

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Održavanjem edukacija, konferencija te koordinacija za stručnjake koji rade u sustavu socijalne skrbi doprinijet će se boljoj skrbi i učinkovitijem tretmanu osoba s problemom ovisnosti te razvoju učinkovitijih programa liječenja i oporavka.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj stručnjaka iz sustava socijalne skrbi koji su sudjelovali u edukacijama i konferencijama iz područja problema ovisnosti
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike b) suradnici u provedbi: Udruge stručnjaka različitih profila (udruga socijalnih radnika, udruga psihologa, udruga rehabilitatora, udruga socijalnih pedagoga, komora socijalnih radnika, komora socijalnih pedagoga, komora psihologa)
Izvor financiranja/sufinanciranja: Hrvatski zavod za socijalni rad Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Hrvatskog zavoda za socijalni rad.
Rok provedbe: 2024. – 2026.

3.3 ZATVORSKI SUSTAV I PROBACIJA
Mjera 3. Unaprjeđenje i osiguravanje učinkovitog provođenja sankcija, odnosno mjera/obveza u zajednici izrečenih osobama s problemom ovisnosti u okviru (pred)kaznenog postupka, uz alternativne sankcije ili uz uvjetni otpust
Svrha mjere: Glavna svrha mjere je resocijalizacija i društvena reintegracija osoba liječenih zbog problema ovisnosti, koje su osuđene za počinjena kaznena djela. Ostvaruje se provedbom mjera i aktivnosti putem programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici, unutar zdravstvenog sustava ili u izvanbolničkom tretmanu, a odnosi se na zatvorenike i osobe koje su uključene u probaciju i izvršavaju alternativne sankcije. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedbom programa rehabilitacije osigurat će se resocijalizacija i društvena reintegracija osoba liječenih zbog problema ovisnosti. Pokazatelji rezultata mjere: - smanjenje recidiva, uspješna prilagodba bivših zatvorenika životu na slobodi, uspješno izvršavanje alternativnih sankcija - koordinacijski sastanci, stručni skupovi, edukacije, medijsko izvještavanje
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Probacijski ured Varaždin, Kaznionica u Lepoglavi, b) suradnici u provedbi: Opća bolnica Varaždin, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije

Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračun Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Probacijskog ureda Varaždin.
Rok provedbe: 2024. – 2026. (kontinuirano, unutar vremena provedbe akcijskog plana)

Mjera 4. Unaprjeđenje suradnje među različitim sustavima na području tretmana (zdravstveni, socijalni i pravosudni)
Svrha mjere: Glavna svrha mjere je potaknuti jačanje suradnje i umrežavanje stručnjaka koji rade u području tretmana ovisnosti o drogama, alkoholu i ponašajnih ovisnosti unutar zdravstvenog, socijalnog i pravosudnog sustava. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Unaprjeđenje suradnje između zatvorskog i probacijskog sustava te zdravstvenog i socijalnog sustava, kao i nevladinih organizacija, koje uključuje razmjenu informacija te stručnu podršku i suradnju na programima tretmana i poslijepenalnog prihvata osoba s problemom ovisnosti o drogama, doprinijet će boljoj skrbi i učinkovitijem tretmanu osoba s problemom ovisnosti te razvoju učinkovitijih programa liječenja i oporavka. Pokazatelji rezultata mjere: - protokoli o zajedničkoj suradnji, edukacije dionika - prepoznavanje međusobnih potreba, jačanje vidljivosti uloge i rezultata rada pojedinih dionika
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Probacijski ured Varaždin, Kaznionica u Lepoglavi b) suradnici u provedbi: Opća bolnica Varaždin, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračun Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske i proračuni ustanova - suradnika u provedbi mjere Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Ministarstva i ustanova.
Rok provedbe: 2024. – 2026. (kontinuirano, unutar vremena provedbe akcijskog plana)

POSEBNI CILJ 4. SMANJENJE ŠTETA I RIZIKA POVEZANIH S UPORABOM SREDSTAVA OVISNOSTI I PONAŠAJNIM OVISNOSTIMA	
Pokazatelj ishoda: Udio ovisnika o drogama oboljelih od zaraznih bolesti (HIV-a/AIDS-a, hepatitisa B i C) u ukupnom broju liječenih ovisnika o drogama	
Kod: OI.02.5.78; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 40% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 40% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 42% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 41% Ciljana vrijednost za treću godinu: 40,50% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Stopa hospitalizacija i dnevno bolničkih liječenja zbog alkoholne bolesti jetre na 100 000 stanovnika	
Kod: OI.02.5.79; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 57% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 55% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 57% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 56% Ciljana vrijednost za treću godinu: 55,5% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Udio predoziranja sa smrtnim ishodom u ukupnom broju liječenih ovisnika o drogama	
Kod: OI.02.5.80; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 0,80% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 0,75% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 0,79% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 0,78% Ciljana vrijednost za treću godinu: 0,77% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Broj smrti povezanih s pušenjem	
Kod: OI.02.5.81; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 7151 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 7000

	Ciljana vrijednost za prvu godinu: 7130 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 7100 Ciljana vrijednost za treću godinu: 7100 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Mjera 2. Smanjenje recidiva i počinjenja kaznenih djela kod korisnika programa smanjenja štete	
Svrha mjere: Glavna svrha mjere je osmišljavanje i prilagođavanje intervencija te pružanje širokog spektra intervencija i usluga liječenja i psihosocijalnog tretmana koje će odgovoriti na potrebe osoba s problemom ovisnosti u zatvorskom sustavu i probaciji te pridonijeti njihovom oporavku i društvenoj reintegraciji. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Putem unaprjeđenja zdravstvene zaštite i liječenja zatvorenika s problemom ovisnosti te izrade strukturiranih programa psihosocijalnog tretmana za sve vrste ovisnosti uključujući i ponašajne ovisnosti, kao i provedbom postojećih programa doprinijet će se boljoj skrbi i učinkovitijem tretmanu osoba s problemom ovisnosti te razvoju učinkovitijih programa liječenja i oporavka. Pokazatelji rezultata mjere: - smanjenje stope recidiva kod počinjenja kaznenih djela / prekršaja - smanjenje ovisničkih recidiva	
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Probacijski ured Varaždin, Kaznionica u Lepoglavi b) suradnici u provedbi: Opća bolnica Varaždin, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, licencirani provoditelji psihosocijalnog tretmana	
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračun Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske i proračuni ustanova - suradnika u provedbi mjere Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Ministarstva i ustanova.	
Rok provedbe: kontinuirano u razdoblju od 2024.-2026.	

Mjera 4. Razvoj i uvođenje inovativnih programa, lijekova i proizvoda za smanjenje šteta	
Svrha mjere: Provedba projekata usmjerenih na uvođenje lijekova za smanjenje šteta - pilot projekt uvođenja naloksona za kućnu uporabu. Nalokson je opijatski antagonist koji se koristi u prevenciji smrtnih slučajeva uzrokovanih predoziranje opioidima. Osnovni cilj ovog projekta je smanjenje smrtnih ishoda uzrokovanih predoziranje opioidima. Prema godišnjem izvješću HZJZ-a, u razdoblju od 2018. do 2020. godine zabilježen je povećan broj smrtnih slučajeva izravno povezanih	

s uporabom droga, pa je tako 2018. godine zabilježeno 85 slučajeva, 2019. njih 97, a 2020. broj je narastao na 99. Većina smrti povezuje se s akutnom intoksikacijom, pri čemu dominiraju opiodi kao uzrok trovanja.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Provedbom projekata poput pilot projekta uvođenja naloksona za kućnu uporabu nastoji se smanjiti broj smrtnih ishoda uzrokovanih predoziranjem opioidima.

Pokazatelji rezultata mjere:

- Broj opijatskih ovisnika kojima je distribuiran nalokson za kućnu uporabu
- Broj primijenjenih doza na kraju svake godine
- Broj terapijskih susreta i telefonskih konzultacija u svrhu pravilne primjene naloksona

Nositelji/suradnici:

a) nositelj mjere: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije

b) suradnici u provedbi: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračun Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

2024. godina ukupno: sredstva iz redovne djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

2025. godina ukupno: sredstva iz redovne djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

2026. godina ukupno: sredstva iz redovne djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije

Rok provedbe: 2024. - 2026.

Prioritet 2. Smanjenje dostupnosti, ponude droga i povezanog kriminala te dostupnosti alkohola, duhanskih i srodnih proizvoda, igranja igara na sreću, suprotno zakonskim propisima	
POSEBNI CILJ 1. SMANJENJE DOSTUPNOSTI I PONUDE DROGA I TVARI ZABRANJENIH U SPORTU	
Pokazatelj ishoda: Broj kaznenih djela/prekršaja zlouporabe droga/tvari zabranjenih u sportu Kod: 01.02.5.82; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 11560 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 11800 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 11560 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 11560 Ciljana vrijednost za treću godinu: 11560 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Mjera 2. Suzbijanje proizvodnje, prometa i ponude droga i tvari zabranjenih u sportu	
Svrha mjere: Provedba preventivnih projekata i programa te održavanje edukativnih preventivnih predavanja za učenike s ciljem aktivnog mijenjanja stavova i štetnih životnih navika o ovisnosti te podizanje razine samosvijesti o odgovornosti u očuvanju vlastitog i tuđeg zdravlja, postizanje više razine znanja i svijesti kod učenika o štetnosti (posljedice po zdravlje) i kažnjivosti svih vrsta ovisnosti, upoznavanje sa kazneno-pravnim odredbama, odgovornošću i specifičnostima adolescentske dobi i odrastanjem – problematika ovisnosti, postizanje više informiranosti i upoznavanje sa radom policije kroz primjere iz policijske prakse. Aktivnosti ove mjere uključuju: Preventivni nacionalni projekt MUP-a RH Zdrav za 5: - interaktivna predavanja „DROGA?! Reci DROGI NE!“ za učenike 8.razreda osnovnih škola i 1. razreda srednjih škola Preventivni program: - obilježavanje Mjesec borbe protiv ovisnosti - „SPORTOM PROTIV OVISNOSTI“: orijentacijsko trčanje za učenike osnovnih i srednjih škola (ukupno oko 120 učenika) - preventivno predavanje „Utjecaj alkohola i droge na sigurnost cestovnog prometa“ za učenike 4. razreda srednjih škola i kandidate za vozače motornih vozila auto-škola (12 razreda, kandidata 10 predavanja 200 predavanja) Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Aktivnosti navedene mjere provode se s ciljem aktivnog usvajanja zdravih stilova života te podizanja razine samosvijesti o odgovornosti vezano uz vlastitu i tuđu sigurnost. Pokazatelji rezultata mjere: - broj rizičnih skupina	

- broj održanih interaktivnih radionica-predavanja - broj uključenih suradnika
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Policijska uprava varaždinska – koordinator Ured načelnika – prevencija Policijska uprava varaždinska b) suradnici u provedbi: Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin, Orijentacijski klub Varaždin, HAK TK Varaždin
Izvor financiranja/sufinanciranja: Županijski proračun, Državni proračun Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: 2.100,00 EUR 2024. godina ukupno: 500,000 EUR 2025. godina ukupno: 800,00 EUR 2026. godina ukupno: 800,00 EUR
Rok provedbe: kontinuirano tijekom svake školske godine u razdoblju od 2024. do 2026.

POSEBNI CILJ 4. UNAPREĐENJE KAZNENE I PREKRŠAJNE POLITIKE U PODRUČJU SUZBIJANJA ZLOUPORABE DROGA	
Pokazatelj ishoda: Broj osuđenih osoba za kaznena djela i prekršaje u vezi droga Kod: OI.02.5.86; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 4500 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 5060 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 4550 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 4560 Ciljana vrijednost za treću godinu: 4560 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Mjera 2. Razvijanje zdravstvenih programa i programa socijalne zaštite za postupanje s počiniteljima kaznenih djela i prekršaja te izrada smjernica za suradnju i postupanje represivnog sustava sa zdravstvenim i socijalnim sustavom, kako bi se počiniteljima djela u što ranijoj fazi postupka pružila odgovarajuća stručna pomoć	
Svrha mjere: Glavna svrha mjere je unaprijediti suradnju zatvorskog i probacijskog sustava sa sudovima i državnim odvjetništvima u cilju unaprjeđenja multidisciplinarnog pristupa kod donošenja odluka te provođenja tretmana u okviru kaznenih tijela, čime će se osigurati učinkovito izvršavanje sankcija, odnosno mjera/obveza u zajednici izrečenih osobama s problemom ovisnosti u okviru (pred)kaznenog postupka, uz alternativne sankcije ili uz uvjetni otpust. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Boljom suradnjom zatvorskog i probacijskog sustava sa sudovima i državnim odvjetništvima unaprijedit će se kvaliteta i učinak kaznene i prekršajne politike. Pokazatelji rezultata mjere: - smanjenje ovisničkih recidiva, smanjenje recidiva kod počinjenja kaznenih djela i prekršaja, izricanje primjerenih sankcija - broj održanih / organiziranih koordinacija, supervizija, stručnih skupova	
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Probacijski ured Varaždin, Kaznionica u Lepoglavi b) suradnici u provedbi: Opća bolnica Varaždin, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije, Općinski sud u Varaždinu, Županijski sud u Varaždinu, Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu, Županijsko državno odvjetništvo u Varaždinu	
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračun Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva. Za provedbu mjere osigurana su sredstva od redovne djelatnosti Ministarstva.	
Rok provedbe: kontinuirano u razdoblju od 2024.-2026.	

Prioritet 3. Doprinijeti povećanju ljudskih i institucionalnih kapaciteta za provedbu znanstveno utemeljene i učinkovite politike djelovanja na području ovisnosti i ponašajnih ovisnosti	
POSEBNI CILJ 1. UNAPREĐENJE SUSTAVA I KOORDINACIJE ZA PROVEDBU INTEGRIRANE POLITIKE PREMA OVISNOSTIMA	
Pokazatelj ishoda: Prosječna dob prvog ulaska u sustav liječenja zbog problema ovisnosti o drogama Kod: OI.02.5.87; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 38 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 30 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 38 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 38 Ciljana vrijednost za treću godinu: 37 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Pokazatelj ishoda: Prosječna dob prvog korištenja droge Kod: OI.02.5.88; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 16 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 20 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 16 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 16 Ciljana vrijednost za treću godinu: 16.5 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Broj smrti povezanih s korištenjem droga Kod: OI.02.5.89; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 99 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 80 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 98 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 97 Ciljana vrijednost za treću godinu: 95 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Potrošnja čistog alkohola po osobi u litrama Kod: OI.02.5.90; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	

Početna vrijednost: 12.8 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 12.3 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 12.8 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 12.8 Ciljana vrijednost za treću godinu: 12.7 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Udio liječenih problematičnih ovisnika o drogama u procijenjenoj populaciji problematičnih ovisnika o drogama Kod: OI.02.5.91; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 67% (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 72% Ciljana vrijednost za prvu godinu: 67% Ciljana vrijednost za drugu godinu: 67.5% Ciljana vrijednost za treću godinu: 68% (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Broj hospitalizacija u dnevnim bolnicama ustanova u Hrvatskoj zbog F10 (Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom) uključujući i poddiobu na četvrti znak prema MKB-10 Kod: OI.02.5.92; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 9848 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 10100 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 9860 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 9880 Ciljana vrijednost za treću godinu: 9900 (Podaci za Republiku Hrvatsku)
Pokazatelj ishoda: Broj hospitalizacija u dnevnim bolnicama ustanova u Hrvatskoj zbog F63.0 (Patološka sklonost kockanju) te Z72.6 (Kockanje i klađenje) Kod: OI.02.5.93; Upravno područje: 5. Zdravlje i kvaliteta života	
Početna vrijednost: 191 (Podaci za Republiku Hrvatsku)	Ciljana vrijednost za ukupno razdoblje važenja Nacionalne strategije: 215 Ciljana vrijednost za prvu godinu: 193 Ciljana vrijednost za drugu godinu: 195 Ciljana vrijednost za treću godinu: 198 (Podaci za Republiku Hrvatsku)

1.1 SUSTAV EDUKACIJE

Mjera 1. Unaprjeđenje specifičnih znanja i kompetencija iz područja ovisnosti i ponašajnih ovisnosti svih subjekata uključenih u sustav suzbijanja ovisnosti i ponašajnih ovisnosti

Svrha mjere: Podići razinu znanja svog stručnog osoblja uključenog u sustav suzbijanja ovisnosti.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Sudjelovanje na tematskim, interdisciplinarnim edukacijama, seminarima i konferencijama za unaprjeđenje kompetencija stručnjaka koji djeluju u području prevencije ovisnosti i tretmana povezanih s uporabom sredstava ovisnosti i ponašajnih ovisnosti te u području resocijalizacije i oporavka od ovisnosti doprinijet će unaprjeđenju sustava i koordinacije za provedbu integrirane politike prema ovisnostima.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj stručnjaka uključenih u edukacije, seminare, konferencije
- broj edukacija

Nositelji/suradnici:

- a) nositelj mjere:** Povjerenstvo za suzbijanje zlorabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije
- b) suradnici u provedbi:** svi dionici prevencije i suzbijanja ovisnosti u Varaždinskoj županiji

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračuni ustanova

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva

Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

Mjera 2. Uspostava raznih sustavnih edukacija nositelja uključenih u prevenciju ovisnosti

Svrha mjere: Osigurati kontinuirane i standardizirane edukacije za područje prevencije ovisnosti. Osigurati članovima Povjerenstva za suzbijanje zlorabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije i ostalih dionika uključenih u prevenciju ovisnosti kontinuirano stručno usavršavanje za područje prevencije ovisnosti kroz sudjelovanje na županijskim, regionalnim i nacionalnim stručnim skupovima, simpozijima, seminarima, konferencijama.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Sudjelovanjem članova Povjerenstva za suzbijanje zlorabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije i ostalih dionika uključenih u prevenciju ovisnosti na sustavnim edukacijama za promicanje diseminacije programa dobre prakse i ostalih dionika uključenih u prevenciju ovisnosti znanstveno utemeljenih programa/projekata prevencije ovisnosti i ponašajnih ovisnosti na županijskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini doprinijet će unaprjeđenju sustava i koordinacije za provedbu integrirane politike prema ovisnostima.

Pokazatelji rezultata mjere: - broj uspostavljenih edukacija iz područja prevencije ovisnosti na kojima su sudjelovali članovi Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije i ostalih dionika uključenih u prevenciju ovisnosti
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije b) suradnici u provedbi: Svi dionici prevencije i suzbijanja ovisnosti u Varaždinskoj županiji
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračuni ustanova Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026 Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva.
Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

Mjera 4. Unaprjeđenje informiranosti opće populacije i ciljanih skupina s ciljem prevencije, odgođe započinjanja ili smanjenja korištenja sredstava ovisnosti i pojave/razvoja ponašajnih ovisnosti
Svrha mjera: Bolja informiranost opće populacije o štetnostima ovisnosti s krajnjim ciljem smanjenja korištenja sredstava ovisnosti. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Podizati razinu svijesti o opasnostima sredstava ovisnosti i ponašajnih ovisnosti organizacijom različitih oblika javnih događanja (zdravstvene akcije, predavanja, javne tribine i sl.). Pokazatelji rezultata mjere: - broj organiziranih javnih događanja
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije b) suradnici u provedbi: Odgojno – obrazovne ustanove, udruge, Policijska uprava varaždinska
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračuni ustanova Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva
Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

1.2 NACIONALNI INFORMACIJSKI SUSTAV

Mjera 1. Uspostava održive infrastrukture za standardizirano prikupljanje i razmjenu relevantnih podataka i informacija, kroz čvrstu međuresornu suradnju svih nadležnih tijela, vodeći se pokazateljima prihvaćenim na europskoj i međunarodnoj razini

Svrha mjere: Kvalitetan uvid u stanje i kretanje trendova na području cjelokupne problematike ovisnosti.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Pratiti redovno dostupnost podataka i informacija kao i implementaciju pet ključnih epidemioloških i drugih relevantnih pokazatelja te informirati o tome sve potrebne subjekte uključene u sustav suzbijanja ovisnosti i ponašajnih ovisnosti.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj suradnika uključenih u standardizirano prikupljanje i razmjenu podataka i informacija o stanju i trendovima na području ovisnosti

Nositelji/suradnici:

- a) nositelj mjere:** Zavod za javno zdravstvo Varaždinske, Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije
- b) suradnici u provedbi:** Zdravstvene ustanove, Policijska uprava varaždinska, Zavod za socijalni rad

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračuni ustanova

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva

Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

1.3 SUSTAV KVALITETE PROGRAMA, PROJEKATA I INTERVENCIJA KOJI SE PROVODE NA PODRUČJU OVISNOSTI

Mjera 2. Promoviranje koncepta evaluacije kao metode za unapređenje kvalitete programa te poticati sve dionike na nacionalnoj i lokalnoj razini da u svoje programe ugrade i provode evaluaciju kao sastavni dio programa

Svrha mjere: Osigurati kontinuirano educiranje osoba provoditelja mjera o načinima provedbe evaluacije i implementacije evaluacije svih planiranih programa/projekata.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Primjena stručnih mjerila i smjernica za provedbu evaluacije programa/projekata županijskog akcijskog plana djelovanja na području ovisnosti u Varaždinskoj županiji za razdoblje do 2026. godine doprinijet će unapređenju sustava i koordinacije za provedbu integrirane politike prema ovisnostima.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj održanih edukacija o evaluaciji programa/projekata županijskog akcijskog plana

- broj evaluiranih programa/projekata
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije b) suradnici u provedbi: Zavod za javno zdravstvo Varaždinske, odgojno-obrazovne ustanove, jedinice lokalne samouprave, Policijska uprava varaždinska, Zavod za socijalni rad
Izvor financiranja/sufinanciranja: Proračuni ustanova Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva
Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

1.4 SUSTAV KOORDINACIJE ZA PROVEDBU INTEGRIRANE POLITIKE PREMA OVISNOSTIMA
Mjera 1. Redefiniranje postojeće institucionalne strukture i provesti zakonske, organizacijske i kadrovske prilagodbe za provedbu integrirane politike prema ovisnostima i ponašajnim ovisnostima
Svrha mjere: Učinkovita provedba integrirane politike prema ovisnostima. Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Održavanje kontinuiteta rada i postojanja Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije kroz koordinaciju, provedbu i nadzor nad provedbom županijskog akcijskog plana doprinijet će unapređenju sustava i koordinacije za provedbu integrirane politike prema ovisnostima. Pokazatelji rezultata mjere: - broj održanih sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije - broj uključenih novih članova iz resora koji se bave ovisnostima
Nositelji/suradnici: a) nositelj mjere: Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije b) suradnici u provedbi: Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske, zdravstvene i ustanove socijalne skrbi, odgojno-obrazovne ustanove, Policijska uprava varaždinska, jedinice lokalne samouprave
Izvor financiranja/sufinanciranja: Županijski proračun, proračuni ustanova Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva

Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine

Mjera 5. Unapređenje koordinacije i praćenje provedbe mjera na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te definirati ulogu i zadaće županijskih povjerenstava u provođenju Nacionalne strategije

Svrha mjere: Redovna i učinkovita provedba mjera na razini Varaždinske županije.

Opis doprinosa provedbi posebnog cilja: Integrirano i koordinirano planiranje i praćenje provedbe svih aktivnosti i mjera djelovanja u području ovisnosti na razini Varaždinske županije.

Pokazatelji rezultata mjere:

- broj izrađenih izvješća o provedbi mjera županijskog akcijskog plana

Nositelji/suradnici:

- a) nositelj mjere:** Povjerenstvo za suzbijanje zlorabe droga i drugih oblika ovisnosti Varaždinske županije
- b) suradnici u provedbi:** Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske, zdravstvene i ustanove socijalne skrbi, odgojno-obrazovne ustanove, Policijska uprava varaždinska, jedinice lokalne samouprave

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Proračuni ustanova

Ukupni procijenjeni trošak provedbe mjere za razdoblje 2024.-2026.: Za provedbu mjere nije potrebno osigurati dodatna sredstva

Rok provedbe: kontinuirano do kraja 2026. godine